



Aan de Raad van State  
Afdeling bestuursrechtspraak  
Postbus 20019  
2500 EA Den Haag

Groesbeek, 8 maart 2011

**Betreft: zaaknummer 201012844/1/R2, NBW 1998 weigering mbt pluimveehouderij Dennenkamp 1b Groesbeek**

Geachte Raad van State,

In antwoord op uw brief d.d. 10 februari 2011 geven wij als belanghebbende partij hierbij onze zienswijze op genoemd geding.

Het betreft het verzoek van Van Deurzen aan u om een voorlopige voorziening te treffen inzake de weigering van het College van GS Gelderland om een natuurbeschermingswetvergunning af te geven. Tegen het eerdere besluit van GS Gelderland om de vergunning te verlenen zijn gemotiveerde bezwaren ingebracht, o.a. door ons. De Raad van State heeft dit besluit geschorst in een voorlopige voorziening (200909292/1/R2, 23 maart 2010).

Concreet verzoekt de advocaat van Van Deurzen u in een voorlopige voorziening niet alleen het besluit van GS Gelderland te vernietigen, maar ook zelf te voorzien in de vergunningverlening door alle bezwaren ongegrond te verklaren en de aanvankelijke vergunningverlening te bevestigen. Dit gaat natuurlijk veel te ver. Een verzoek om een voorlopige voorziening is erop gericht om een besluit dat onmiddellijk in werking treedt, voorlopig ongedaan te maken. Een voorwaarde daarbij is dat er sprake is van spoed en dat een gerechtelijke uitspraak nodig is om een onomkeerbare situatie te voorkomen. Dat lijkt ons hier niet aan de orde. Indien toekenning van de voorlopige voorziening aan Van Deurzen zou betekenen dat hij onmiddellijk de bedrijfsvoering mag opstarten, zou juist dat resulteren in onomkeerbare gevolgen (stikstofdepositie op natuurgebieden) die in strijd zijn met de bepalingen van de Natuurbeschermingswet. Indien toekenning van de voorlopige voorziening niet zou leiden tot het onmiddellijk mogen opstarten van de bedrijfsvoering, dan is de vraag welk spoedeisend belang Van Deurzen dan wel heeft bij schorsing van het besluit. Temeer daar de aanvankelijk verleende natuurbeschermingswetvergunning al door u is geschorst.

De procedure van een voorlopige voorziening leent zich naar onze mening niet voor een rechtsoordeel over de vraag of het bedrijf de aanvankelijk verleende, maar door ons bestreden

natuurbeschermingswetvergunning alsnog dient te krijgen. Een van onze bezwaren tegen de vergunning heeft bijvoorbeeld betrekking op het beschermde natuurmonument 'Genista germanica' waarvoor de provincie een beoordeling van de stikstofdepositie ten onrechte achterwege laat. Tijdens de zitting van de bezwarencommissie heeft de woordvoerder van de provincie deze omissie erkend en aangegeven dat dit wordt gerepareerd in de beslissing op het bezwaarschrift. Wij kunnen ons dan ook niet voorstellen dat zonder nader onderzoek uitspraak kan worden gedaan over de juistheid van de natuurbeschermingswetvergunning. Wij zijn daarom van mening dat het verzoek om een voorlopige voorziening dient te worden afgewezen. De eerdere schorsing van de aanvankelijk verleende vergunning dient gewoon in stand te blijven.

Met de weigering van GS Gelderland een vergunning te verlenen, ontstaat voor Van Deurzen geen onomkeerbare of onherroepelijke situatie. Het staat het bedrijf vrij opnieuw vergunning aan te vragen, dit keer met toevoeging van de benodigde gegevens en beoordeling inzake stikstofdepositie op de relevante Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten.

Hoewel wij het terecht vinden dat GS Gelderland een vergunning aan dit bedrijf weigert, hebben we wel opmerkingen bij de inhoud van deze beslissing op bezwaar. Het is opvallend dat men het voorlopig oordeel van de Raad van State ((200909292/1/R2, 23 maart 2010) inzake schorsing van vergunning volledig buiten beschouwing laat. De provincie blijft volharden in haar standpunt dat het bedrijf in 2004 in werking was en dat daarom in principe sprake zou zijn van een bestaand gebruik. Alleen omdat er daarna een relevante wijziging in de bedrijfsvoering zou zijn opgetreden, namelijk het buiten bedrijf stellen vanaf september 2009 als gevolg van gemeentelijke bestuursdwang, is er volgens de provincie geen sprake meer van bestaand gebruik. Met zo'n rammelend besluit zet men de deur open voor de veehouder om te proberen langs juridische weg alsnog een vergunning af te dwingen. Diens advocaat hoeft nu immers niets anders te doen dan te bestrijden dat er sprake is van een relevante, verwijtbare wijziging.

De Raad van State komt, driekwart jaar eerder, in haar uitspraak d.d. 23 maart 2010 tot een geheel ander oordeel over het bestaand gebruik van dit bedrijf:

*"2.5. Vast staat en niet in geschil is dat voor de ingebruikname van de pluimveehouderij als door [vergunninghouder] gewenst een vergunningplicht bestaat op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998. De voorzitter betwijfelt of het hiervoor onder overweging 2.4 verwoorde standpunt van het college zich verdraagt met het stelsel van de Natuurbeschermingswet 1998. De milieuvergunningen voor het houden van 300.000 legkippen in de pluimveehouderij in haar huidige omvang en vorm, zijn immers altijd bestreden en hebben uiteindelijk geen stand gehouden. De pluimveehouderij is nadien ook gesloten geweest. Voorts staat vast dat de kritische depositiewaarden voor ammoniak in de huidige situatie worden overschreden in een aantal, in het besluit nader genoemde, natuurgebieden alsmede dat de ingebruikname een negatieve invloed zal hebben op die depositie. Dat de depositie van ammoniak een dalende tendens zou vertonen, zoals door het college is gesteld, doet hier niet aan af nu gesteld noch gebleken is dat een daling tot onder de kritische depositiewaarden voorzienbaar is."*

De Raad van State oordeelt dat de milieuvergunning altijd bestreden is geweest en uiteindelijk geen stand hield. Ook tijdens die heel lange juridische weg, waarbij het bedrijf sinds 22 november 2002 gelijktijdig met de eerste vernietiging van de milieuvergunning illegaal in bedrijf genomen werd, werd door de Raad van State uiteindelijk besloten dat er geen rechten waren. Het door mr. Van Groningen geïntroduceerde begrip "bestaand hebbende rechten" werd op 22 november 2006 als niet bestaand afgevoerd (200602676/1). Nu doet Van Deurzen opnieuw een poging om rechten te claimen. In het kader van de Natuurbeschermingswet lijkt het nu te gaan om "feitelijke situatierechten", gebaseerd op de toestand in 2004, toen het bedrijf illegaal in bedrijf was. In haar uitspraak in voorlopige voorziening refereert de Raad van State aan de rechtsgang rond de milieuvergunning en stelt opnieuw vast dat uit de illegale situatie geen rechten ontleend kunnen worden. Dat feit had GS Gelderland ook mee moeten nemen in haar besluit.

De bedrijfsvoering waarvoor Van Deurzen rond 2004 milieuvergunning heeft aangevraagd, is wezenlijk anders dan de huidige. Een belangrijk verschil is het ventilatiesysteem. En dit is van belang voor de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet. Om aan de eisen van de Wet geurhinder en veehouderij te voldoen, voorziet de huidige inrichting in ventilatoren die de stallucht verticaal omhoog blazen met een snelheid van 10 m/s. Dat beperkt wellicht de geur en depositie dichtbij het bedrijf, maar kan juist zorgen voor een toename verderop. En ergens komt de uitgestoten stikstof weer naar beneden. Deze relevante wijziging in de bedrijfsvoering neemt de provincie echter niet mee bij haar standpuntbepaling.

Ook oordeelt de Raad van State dat de kritische depositiewaarden voor ammoniak fors overschreden worden en dat de noodzakelijke daling van de depositie tot onder de kritische depositiewaarde nog lang niet in zicht is. Met het huidige tempo van afname van de ammoniakdepositie zal het nog eeuwen duren, voordat de kritische depositiegrens is bereikt. Tot die tijd zal ingebruikname van de veehouderij bijdragen aan de overbelaste situatie en schade berokkenen aan de kwetsbare natuurgebieden. Ook dit punt gebruikt de provincie helaas niet in haar motivatie ter weigering van het besluit. Wij weten niet waarom het College van GS dit doet. Zij beperkt zich tot slechts één argument en doet dat nog zuinigjes ook: men wedt maar op één mager paard, terwijl ze een mooi span ter beschikking heeft om de kar te trekken.

Tenslotte willen wij nog wijzen op de gevolgen van de vanwege welzijnsregels verplichte verandering in de huisvesting die per 1 januari 2012 zal ingaan. Op die datum is het gebruik van het huidige legbatterijsysteem van Van Deurzen verboden. Uitgaande van de volgens Van Deurzen gebruikelijke legcyclus van twee jaar, zal niet tijdig voldaan kunnen worden aan deze wettelijke verplichting wanneer Van Deurzen in de loop van 2011 de stallen zou vullen. De verplichte verandering van de huisvesting zal naar verwachting bovendien leiden tot een verandering van de ammoniakemissie. Ook dit is van belang voor de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Hoogachtend,  
Werkgroep Milieubeheer Groesbeek

mw. J. van der Vegt  
voorzitter